

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0091/2014

4.2.2014

SPRÁVA

o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík: zamestnanosť
a sociálne aspekty v ročnom prieskume rastu na rok 2014
(2013/2158(INI))

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

Spravodajca: Sergio Gutiérrez Prieto

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
PRÍLOHA K NÁVRHU UZNESENIA: OSOBITNÉ ODPORÚČANIA, KTORÉ MÁ PRIJAŤ EURÓPSKA RADA V POLITICKOM USMERNENÍ	17
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	25

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík: zamestnanosť a sociálne aspekty v ročnom prieskume rastu na rok 2014

(2013/2158(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na články 145, 148, 152 a 153 ods. 5 ZFEÚ,
- so zreteľom na článok 28 Charty základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. novembra 2013 s názvom Ročný prieskum rastu na rok 2014 (COM(2013)0800) a návrh spoločnej správy o zamestnanosti priložený k tomuto oznámeniu,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. októbra 2013 o európskom semestri pre koordináciu hospodárskych politík: vykonávanie priorít na rok 2013¹,
- so zreteľom oznámenie Komisie z 2. októbra 2013 s názvom Posilnenie sociálneho rozmeru hospodárskej a menovej únie (COM(2013)0690),
- so zreteľom na otázku na ústne zodpovedanie Komisii O-000120/2013 a súvisiace uznesenie Parlamentu z 21. novembra 2013 o oznámení Komisie s názvom Sociálny rozmer hospodárskej a menovej únie²,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2010 s názvom EURÓPA 2020: stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020),
- so zreteľom na svoje legislatívne uznesenie z 8. septembra 2010 o návrhu rozhodnutia Rady o usmerneniach pre politiky zamestnanosti členských štátov: časť II integrovaných usmernení stratégie Európa 2020³,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. apríla 2012 s názvom Smerom k oživeniu hospodárstva sprevádzanému tvorbou veľkého počtu pracovných miest (COM(2012)0173),
- so zreteľom na otázku na ústne zodpovedanie Komisii O-000120/2012 a na súvisiace uznesenie Parlamentu zo 14. júna 2012 s názvom Smerom k oživeniu hospodárstva⁴,

¹ Prijaté texty, P7_TA(2013)0447.

² Prijaté texty, P7_TA(2013)0515.

³ Ú. v. EÚ C 308 E, 20.10.2011, s. 116.

⁴ Ú. v. EÚ C 332 E, 15.11.2013, s. 81.

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. novembra 2010 s názvom Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta: Európsky príspevok k plnej zamestnanosti (COM(2010)0682) a na uznesenie Parlamentu z 26. októbra 2011 na túto tému¹,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie zo 16. decembra 2010 s názvom Európska platforma proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu: európsky rámec pre sociálnu a územnú súdržnosť (COM(2010)0758) a na uznesenie Parlamentu z 15. novembra 2011 na túto tému²,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Iniciatíva „Príležitosti pre mladých“ (COM(2011)0933),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. novembra 2012 o Pakte sociálnych investícií – ako reakcii na krízu³,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. februára 2013 s názvom K sociálnym investíciám do rastu a súdržnosti – vrátane realizácie Európskeho sociálneho fondu v rokoch 2014 – 2020 (COM(2013)0083),
 - so zreteľom na otázku na ústne zodpovedanie Komisii O-000057/2013 a na súvisiace uznesenie Parlamentu z 12. júna 2013 o oznámení Komisie s názvom Smerom k sociálnym investíciám pre rast a súdržnosť – vykonávanie Európskeho sociálneho fondu 2014 – 2020⁴,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 5. februára 2013 o zlepšení prístupu MSP k financovaniu⁵,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci (A7-0091/2014),
- A. keďže recesia v eurozóne sa podľa číselných ukazovateľov skončila v druhom štvrtroku 2013, ale ročný rast v eurozóne ostane v tomto roku nestabilný a miera nezamestnanosti je stále veľmi vysoká; keďže je potrebné výrazne posilniť udržateľný rast, aby bolo možné hovoriť o dlhodobom oživení a aby sa vytvorila potrebná hybnosť, ktorá pomôže EÚ zdolať jej sociálno-ekonomické výzvy;
- B. keďže nezamestnanosť v EÚ dosiahla alarmujúce číslo 26,6 milióna a vo väčšine členských štátov sa zvýšila dlhodobá nezamestnanosť a v EÚ ako celku dosiahla doterajšie maximum; keďže pokles zamestnanosti bol výraznejší v tých krajinách, ktoré museli podstúpiť prísnu fiškálnu reformu;
- C. keďže miera nezamestnanosti mládeže dosiahla nebývalé úrovne, keď v rámci EÚ dosiahla priemerne 23 % a v niektorých členských štátoch je miera nezamestnanosti medzi mladými ľuďmi vo veku 16 – 25 rokov vyššia ako 50 %; keďže situácia na trhu

¹ Ú. v. EÚ C 131 E, 8.5.2013, s. 87.

² Ú. v. EÚ C 153 E, 31.5.2013, s. 57.

³ Prijaté texty, P7_TA(2012)0419.

⁴ Prijaté texty, P7_TA(2013)0266.

⁵ Prijaté texty, P7_TA(2013)0036.

práce je obzvlášť ťažká pre mladých ľudí bez ohľadu na úroveň ich vzdelania, ktorí sa často dostávajú do situácie, keď sú buď nezamestnaní, alebo získajú len neisté pracovné zmluvy vo forme neplatených stáží alebo po emigrácii; keďže hospodárske straty v roku 2011 v dôsledku neúčasti mladých ľudí na trhu práce sa v členských štátoch odhadovali na 153 miliárd EUR, čo zodpovedá 1,2 % HDP EÚ; keďže príliš rigidné právne predpisy upravujúce trh práce v niekoľkých členských štátoch vedú k nedostatočnej pružnosti pre účinné absorbovanie otrasov; keďže súčasné právne predpisy v oblasti pracovného trhu môžu v niektorých prípadoch neprimerane chrániť osoby, ktoré sú do neho zapojené, a negatívne ovplyvňovať začleňovanie mladých ľudí medzi pracovnú silu;

- D. keďže súčasný prepád je tým najhlbším a najdlhšie trvajúcim za posledných 100 rokov histórie hospodárstva, ale podarilo sa vyhnúť katastrofe, avšak účinky krízy sa rozprestrelí na viac rokov, ba dokonca desaťročia; keďže medzi tieto vplyvy patrí stály nárast dlhodobej nezamestnanosti, ktorej dôsledkom môže byť štrukturálna nezamestnanosť; keďže segmentácia trhu práce sa naďalej zvyšuje, priemerné príjmy domácností v mnohých členských štátoch klesajú a ukazovatele naznačujú na niekoľko rokov dopredu trend o niečo vyššej miery a hlbších foriem chudoby a sociálneho vylúčenia vrátane chudoby zamestnaných ľudí;
- E. keďže Medzinárodný menový fond (MMF) nedávno zdôraznil, že existuje priestor na lepšie a progresívnejšie zdanenie, čo by mohlo pomôcť k zníženiu nerovností v EÚ; keďže je potrebné odkloniť daňové zaťaženie od oblasti práce k iným formám udržateľného zdanenia, aby bolo možné podporiť rast a tvorbu pracovných miest a zároveň zabezpečiť dodatočný príjem a posilniť legitimitu konsolidačného úsilia;
- F. keďže účinky krízy priniesli nebývalé a prehlbujúce sa rozdiely v produktivite a zamestnanosti medzi krajinami v centre a na periférii; keďže rozdiel v miere nezamestnanosti medzi krajinami v centre a na periférii dosiahol v roku 2012 až 10 percentuálnych bodov, pričom v roku 2000 to bolo len 3,5 percentuálneho bodu; keďže tento rozdiel má dosiahnuť vrchol v tomto roku;
- G. keďže je potrebné pokračovať s diferencovanou fiškálnou konsolidáciou priaznivou pre rast s cieľom zaručiť dlhodobú udržateľnosť sociálneho štátu a verejných financií;
- H. keďže zlepšenie hospodárskej situácie by sa preto malo brať ako stimul k rozhodnému sledovaniu stanovených cieľov, ale v nižšom tempe a so zameraním na rast a zamestnanosť s cieľom dodržať programy reforiem, zvýšiť konkurencieschopnosť a zaistiť trvalé oživenie;
- I. keďže chyby v hospodárskych odhadoch Komisie v súvislosti s rastom a nezamestnanosťou v posledných rokoch svedčia o potrebe lepšieho modelu prognózovania a stratégie s cieľom ukončiť krízu; keďže tempo fiškálnej konsolidácie sa spomalilo; keďže v eurozóne naďalej vzniká nedostatočné množstvo nových pracovných miest; keďže podľa Eurostatu inflácia nedosahuje v eurozóne úrovne cieľov ECB;
- J. keďže demografický vývoj vyvíja tlak na národné rozpočty a dôchodkové systémy; keďže priemerná dĺžka života naďalej stúpa;
- K. keďže je potrebné vziať do úvahy koeficient priemernej dĺžky života s cieľom zabezpečiť

udržateľnosť dôchodkových systémov;

- L. keďže jednotlivé členské štáty kladú počas krízy rôzny dôraz na rýchlosť a intenzitu plnenia štrukturálnych reforiem, pričom ich plnenie je oveľa náročnejšie pre periférne krajiny ako pre centrálné situované krajiny; keďže všetky členské štáty by mali mať rovnakú motiváciu a zaviazat' sa na vykonanie nevyhnutných štrukturálnych reforiem s cieľom podporiť v tejto oblasti udržateľný a vyvážený rast a tvorbu pracovných miest;
- M. keďže všetky členské štáty potrebujú zlepšiť svoju výkonnosť a konkurencieschopnosť a pre eurozónu sú v tejto chvíli skutočnou výzvou prehlbujúce sa sociálno-ekonomické rozdiely medzi členskými štátmi; keďže veľká nezamestnanosť a sociálne problémy sa môžu preniesť do ďalších členských štátov prostredníctvom vnútorného obchodu, čo môže spôsobiť úbytok ľudského kapitálu a zhoršenie dlhodobej medzinárodnej konkurencieschopnosti; keďže je v záujme všetkých členských štátov zaistiť, aby sa otázky zamestnanosti a sociálne výzvy riešili včas a účinne s cieľom zabrániť zhoršovaniu hospodárskej situácie;
- N. keďže rozsah investícií do oblastí vzdelávania a odbornej prípravy, výskumu a inovácií, ktoré majú zásadný význam pre hospodársky rast a vytváranie pracovných miest, je v EÚ stále nižší ako v krajinách vo svete, ktoré sú jej hospodárskymi partnermi a konkurentmi; keďže produktívne investície v týchto oblastiach majú zásadný význam pre udržateľné ukončenie krízy;
- O. keďže podpora pre podniky by mala byť pre členské štáty prioritou;
- P. keďže pre absorbovanie cyklických otrasov má zásadný význam súdržná kombinácia politík zahŕňajúca makroekonomické politiky, štrukturálne politiky, zdravé inštitúcie trhu práce, nesegmentované trhy práce, kolektívne vyjednávanie a systémy sociálneho zabezpečenia s dostatočnými zdrojmi; keďže pre absorpciu cyklických otrasov je dôležitý aj systém založený na rýchlom opätovnom začlenení na trh práce a sprievodné opatrenia založené na flexiistote;
- Q. keďže miera chudoby od roku 2007 narastá, takže v súčasnosti je až 24,2 % obyvateľstva EÚ vystavených riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia; keďže výdavky na sociálnu ochranu takmer vo všetkých členských štátoch poklesli a keďže Výbor pre sociálnu ochranu upozorňuje na zvyšujúci sa počet ľudí, ktorí sú ohrození chudobou napriek zabezpečenému príjmu, chudobných detí, ľudí s nenaplnenými potrebami, pokiaľ ide lekársku starostlivosť, s vážnym materiálnym nedostatkom a sociálne vylúčených ľudí;
- R. keďže Európskej únii sa nedarí plniť takmer žiadne z cieľov stratégie Európa 2020 a pokrok v členských štátoch v oblasti plnenia cieľov stratégie Európa 2020 nespĺňa očakávania; keďže záväzky prijaté v národných programoch reforiem na rok 2013 nepostačujú na dosiahnutie väčšiny z cieľov stanovených na úrovni EÚ;
- S. keďže, že je nevyhnutné podporovať demokratickú kontrolu, zodpovednosť a legitimitu všetkých subjektov zapojených do európskeho semestra; keďže kľúčovou súčasťou tohto procesu je primerané zapojenie Parlamentu; keďže národné parlamenty zastupujú a garantujú práva, ktoré nadobudli a delegovali na nich občania; keďže zavedenie európskeho semestra by malo v plnom rozsahu rešpektovať výhradné právomoci

národných parlamentov;

- T. keďže chýbajú opatrenia, ktorými by sa zaistilo, aby Európska rada pred každoročným prijatím priorít navrhnutých Komisiou v ročnom prieskume rastu rešpektovala pozíciu Parlamentu;

Sociálne ukazovatele

1. víta skutočnosť, že návrh spoločnej správy o zamestnanosti priložený k ročnému prieskumu rastu (RPR) tohto roku po prvýkrát obsahuje porovnávací prehľad politiky zamestnanosti a sociálnej politiky, ktorý pomôže posilniť monitorovanie rozvoja zamestnanosti a sociálnej politiky ako súčasť makroekonomického dohľadu v rámci európskeho semestra; domnieva sa, že by to malo mať vplyv na usmernenia politiky v rámci európskeho semestra s cieľom posilniť sociálny rozmer hospodárskej a menovej únie, ktoré je nielen žiaduce, ale aj nevyhnutné na riešenie krízy a predchádzanie závažným sociálno-ekonomickým rozdielom v rámci eurozóny, a tým na posilnenie jej udržateľnosti; vyjadruje hlboké znepokojenie nad obmedzenou úlohou Parlamentu v rámci európskeho semestra; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia a Rada dosiahli len malý pokrok v posilnení demokratickej kontroly usmernení hospodárskej politiky; nazdáva sa, že na základe existujúcich zmlúv článok 136 ZFEÚ umožňuje Rade prijímať v rámci európskeho semestra na odporúčanie Komisie a s hlasom i jedného členského štátu, ktorého menou je euro, záväzné hospodársko-politické usmernenia pre štáty eurozóny; zdôrazňuje, že stimulačný mechanizmus by upevnil záväzný charakter koordinácie hospodárskej politiky; požaduje, aby sa Európsky parlament v rámci medziinštitucionálnej dohody zapojil do vypracúvania návrhov a schvaľovania prieskumu ročného rastu a usmernení pre hospodársku politiku a zamestnanosti;
2. zdôrazňuje, že sociálne a hospodárske priority odsúhlasené v rámci stratégie EÚ 2020 sú hlboko prepojené. Je presvedčený, že hospodársku udržateľnosť a makroekonomickú rovnováhu nie je možné dosiahnuť – v strednodobom ani dlhodobom horizonte – bez posilnenia a zabezpečenia sociálneho rozmeru hospodárskej a menovej únie. domnieva sa, že sociálne a hospodárske aspekty Únie sú dvomi stranami tej istej mince a obe zohrávajú kľúčovú úlohu v rozvoji EÚ;
3. konštatuje však, že tieto ukazovatele na rozdiel od porovnávacieho prehľadu postupu pri makroekonomických nerovnováhach nie sú záväzné; žiada Komisiu a členské štáty, aby túto situáciu zhodnotili so zreteľom na narastajúce nerovnováhy v sociálnej oblasti a v oblasti zamestnanosti v EÚ;
4. považuje za poľutovaniahodné, že ukazovatele zamestnanosti a sociálne ukazovatele navrhnuté Komisiou nepokrývajú situáciu členských štátov v sociálnej oblasti a v oblasti zamestnanosti dostatočne komplexne; požaduje, aby sa do porovnávacieho prehľadu zahrnuli ďalšie ukazovatele, týkajúce sa najmä miery chudoby detí, prístupu k zdravotnej starostlivosti, bezdomovstva, ako aj index dôstojnej práce, aby bolo možné riadne posúdiť sociálnu situáciu v členských štátoch; domnieva sa, že tieto ukazovatele by sa mali po konzultácii s Parlamentom pravidelne revidovať; poukazuje na to, že chýbajú opatrenia, ktorými by sa zaistilo, aby Európska rada pred každoročným prijatím priorít navrhnutých Komisiou v ročnom prieskume rastu rešpektovala pozíciu Parlamentu;

Zasadnutia ministrov práce a sociálnych vecí Euroskupiny

5. zdôrazňuje, že vždy, keď je to potrebné, je nutné pred konaním samitu eurozóny usporiadať schôdzu ministrov pre zamestnanosť a sociálne veci euroskupiny; je presvedčený, že rovnako dôležitú úlohu zohrávajú aj spoločné schôdze, ktorých cieľom je prijatie zosúladeného stanoviska Rady EPSCO a Rady ECOFIN, aby bolo zabezpečené, že obavy týkajúce sa zamestnanosti a sociálnej oblasti budú v diskusiách a pri rozhodovaní orgánov eurozóny riešené komplexnejším spôsobom, a s cieľom prispieť k stretnutiam hláv štátov a predsedov vlád eurozóny;

Potreba oživiť vnútorný dopyt a vytvárať kvalitné pracovné miesta prostredníctvom produktívneho investovania a zvýšenia produktivity

Pakt o zvýšení investícií a produktivity v EÚ

6. poukazuje na to, že aj keď štrukturálne reformy môžu priniesť výsledky v strednodobom až dlhodobom horizonte, potreba stimulovať vnútorný dopyt EÚ si vyžaduje, aby Komisia a Rada posilnili investície s cieľom udržať rast a kvalitné pracovné miesta v krátkodobom horizonte a zvýšiť potenciál v strednodobom horizonte; konštatuje, že hlavné ciele už boli stanovené v stratégii Európa 2020 a v Pakte pre rast a zamestnanosť odsúhlasenom v júni 2012, ale je nutné posilniť financovanie; nabáda členské štáty, aby preto vytvorili investičný balík s cieľom výrazne zlepšiť hospodársku situáciu v krátkodobom horizonte a stav na trhoch práce v členských štátoch, ako bolo uvedené v uznesení Parlamentu z 11. septembra 2013 o riešení problému nezamestnanosti mládeže: možné východiská (2013/2045(INI));
7. zdôrazňuje, že konkurencieschopnosť EÚ podporia predovšetkým investície do vzdelávania, výskumu a vývoja, sústavných inovácií, širšej digitalizácie a cloudových služieb zameraných na zvýšenie produktivity; domnieva sa, že toto sú hnacie mechanizmy, ktoré urobia z EÚ vyhľadávanú destináciu pre svetové podniky, vývozcu výrobkov a služieb s vysokou pridanou hodnotou a poskytovateľa vysokokvalitných pracovných miest;
8. je znepokojený, že viac ako 20 členských štátov obmedzilo výdavky na vzdelávanie v relatívnom vyjadrení (v percentách HDP), čo ohrozuje využitie ich potenciálu na rast a ich konkurencieschopnosť, a to aj z dôvodu nesúladu medzi potrebami na trhu práce a skutočnými kvalifikáciami pracovnej sily; poukazuje na to, že obmedzenie takýchto investícií ešte viac oslabí štrukturálnu silu EÚ vzhľadom na rastúcu potrebu vysokokvalifikovaných zamestnancov a skutočnosť, že v mnohých členských štátoch je v súčasnosti veľká časť pracovnej sily nízkokvalifikovaná; varuje, že podľa Eurostatu je takmer polovica detí, ktorých rodičia majú nízku úroveň vzdelania, v EÚ-27 v roku 2011 ohrozená chudobou, a to v porovnaní s 22 %, ktorých rodičia majú stredoškolské vzdelanie, a 7 % detí, ktorých rodičia majú vysokoškolské vzdelanie, pričom najväčšie rozdiely boli Eurostatom zistené v Rumunsku (78 % detí z domácností s nízkou úrovňou vzdelania oproti 2 % z domácností s vysokoškolským vzdelaním), v Českej republike (76 % a 5 %), na slovenské (77 % a 7 %) , v Bulharsku (71 % a 2 %) a v Maďarsku (68 % a 3 %);
9. víta skutočnosť, že v RPR na rok 2014 Komisia žiada členské štáty, aby chránili

a podporovali dlhodobé investície do vzdelávania, výskumu a inovácií, energetiky a do ochrany klímy; domnieva sa však, že to nepostačuje na to, aby členské štáty s už aj tak obmedzenými rozpočtami mohli dosiahnuť tento cieľ; vyzýva Komisiu, aby vytvorila plán, ktorým by týmto členským štátom pomohla urobiť potrebné produktívne investície, napríklad do vzdelávania a výskumu a vývoja, pretože tieto odvetvia majú veľký potenciál vytvárať rast a pracovné miesta;

Európske fondy

10. poukazuje na to, že v čase veľkých fiškálnych obmedzení a obmedzenej úverovej kapacity súkromného sektora sú európske finančné prostriedky hlavnou hybnou silou na podporu ekonomiky, ktorá je členským štátom k dispozícii, a pomáhajú plniť ciele zamestnanosti a rastu, ktoré sú zakotvené v stratégii Európa 2020;
11. domnieva sa, že politika súdržnosti má zásadný význam, lebo pomáha znižovať vnútorné rozdiely v konkurencieschopnosti a štrukturálne nerovnováhy; vyzýva Komisiu, aby urýchlene prerozdělila nevyužitú prostriedky zo štrukturálnych fondov v prospech MSP a programov na podporu zamestnanosti mládeže; vyzýva Komisiu, aby našla osobitné riešenia pre tie členské štáty s veľmi vysokou mierou nezamestnanosti, ktoré budú nútené vrátiť finančné prostriedky EÚ pre problémy so spolufinancovaním;
12. vyzýva Komisiu, aby uplatňovala zásadu presunutia ťažiska financovania na začiatočnú fázu pri tých fondoch, ktoré majú zásadný význam pre oživenie po kríze, ako je Európsky sociálny fond, v období 2014 – 2020, pričom je potrebné pozorne sledovať nežiaduce účinky takéhoto presunutia ťažiska, ako je riziko automatického zrušenia záväzku a nežiaduceho dosahu na platobné profily pre tie členské štáty, ktoré majú najvyššiu mieru nezamestnanosti a prechádzajú procesom hlbokjej fiškálnej konsolidácie, najmä čo sa týka programov na podporu hospodárskeho rastu, zamestnanosti a strategických investícií;
13. domnieva sa, že v členských štátoch s najvyššou mierou nezamestnanosti a chudoby by sa aspoň 25 % vnútroštátnych kohéznych fondov malo využívať na osobitné programy v rámci Európskeho sociálneho fondu;

Kvalitné pracovné miesta a dôstojné mzdy ako nástroj zvyšovania produktivity

14. Vyzýva na vytvorenie prispôsobivejších a dynamickejších trhov práce, ktoré sa dokážu prispôbiť rušivým vplyvom v hospodárskom prostredí bez prepúšťania a nadmerných úprav miezd; pripomína, že kúpna sila mnohých pracovníkov z EÚ bola vážne narušená, znížili sa príjmy domácností a došlo k potlačeniu vnútorného dopytu, čím sa ešte viac podporila nezamestnanosť a sociálne vylúčenie, najmä v členských štátoch, ktoré sú najviac zasiahnuté krízou; poukazuje na to, že znižovanie pracovných nákladov, ktoré sa priamo premieta do miezd, nemôže byť jedinou stratégiou pre opätovné zabezpečenie konkurencieschopnosti; konštatuje, že v oznámení o ročnom prieskume rastu za rok 2014 sa zdôrazňuje, že centrálné situované krajiny s nevyhnutným manévrovacím priestorom by mohli zvýšiť mzdy ako jeden zo spôsobov zvýšenia výdavkov; vyzýva, aby boli odporúčania dostatočne ambiciózne s cieľom podporiť vyváženejší rast a tvorbu pracovných miest v eurozóne;
15. konštatuje, že Komisia v návrhu svojej spoločnej správy o zamestnanosti za rok 2014

poukazuje na to, že zníženie jednotkových nákladov práce a zmiernenie miezd sa prejavujú vo vývoji cien, sčasti pre súčasné prudké zvýšenie nepriamych daní a regulovaných cien;

16. konštatuje, že dôstojné pracovné miesta a mzdy sú dôležité nielen pre sociálnu súdržnosť a spravodlivosť v spoločnosti, ale aj pre udržanie silného hospodárstva; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v súlade so svojimi právomocami navrhli opatrenia na riešenie nerovnosti a zaručenie dôstojných miezd; vyzýva členské štáty, aby bojovali proti chudobe zamestnaných presadzovaním politiky trhu práce zameranej na zabezpečenie takých miezd, ktoré pracujúcim zaručia dôstojný život;
17. konštatuje, že v Európe sú hybnou silou rastu zamestnanosti ženy, a preto je potrebné plnšie využívať produktívny potenciál ženskej pracovnej sily dôslednejším vykonávaním politík rodovej rovnosti a účinnejším využívaním finančných prostriedkov EÚ na tento účel.
18. zdôrazňuje, že je potrebné preskúmať možnosť zníženia tlaku na mzdy prostredníctvom režimov minimálnej mzdy v súlade s vnútroštátnou praxou;
19. zdôrazňuje, že kvalitné pracovné miesta majú v hospodárstve náročnom na znalosti zásadný význam pre podporu vysokej produktivity práce a rýchlych inovácií prostredníctvom zručnej, prispôsobivej a motivovanej pracovnej sily s dôstojnými normami bezpečnosti a ochrany zdravia, s pocitom istoty a s primeraným pracovným časom;

Reformy na zvýšenie kvality účasti na trhu práce

20. vyzýva členské štáty, aby v národných programoch reforiem na rok 2014 predložili vnútroštátne plány všeobecnej zamestnanosti a zamestnanosti mládeže; považuje za poľutovaniahodné, že napriek opakovaným výzvam Parlamentu značný počet členských štátov takéto plány v roku 2013 nepredložil;
21. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Rada nevzala na vedomie výzvu Parlamentu, aby sa vo svojom usmernení na rok 2013 zamerala na kvalitu pracovných miest; vyzýva Komisiu, aby do odporúčaní pre jednotlivé krajiny na základe ročného prieskumu rastu na rok 2014 zahrnula kvalitu pracovných miest, odbornú prípravu, systémy duálneho vzdelávania, prístup k celoživotnému vzdelávaniu, základné práva zamestnancov, podporu mobility na trhu práce a samostatnú zárobkovú činnosť prostredníctvom zvýšenia bezpečnosti zamestnancov;
22. zdôrazňuje, že reformy trhu práce by mali byť zamerané na zvýšenie produktivity práce a efektivity v záujme zvýšenia konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ a umožnenia udržateľného rastu a vytvárania pracovných miest pri prísnom dodržiavaní európskeho aquis v sociálnej oblasti a jeho zásad; domnieva sa, že reformy trhu práce by sa mali vykonávať takým spôsobom, aby podporovali vnútornú pružnosť a kvalitu pracovných miest;
23. domnieva sa, že štrukturálne reformy trhu práce by mali zaviesť vnútornú pružnosť s cieľom zachovať zamestnanosť v čase hospodárskeho poklesu a zabezpečiť kvalitu

pracovných miest, istoty pri prechode medzi zamestnaniami, systémy dávok v nezamestnanosti založené na aktivačných požiadavkách a prepojené s reintegračnými politikami, ktoré zachovávajú stimuly pre prácu a zároveň zabezpečujú dôstojný príjem, zmluvné dojednania s cieľom bojovať proti segmentácii trhu práce, ako aj predvídať hospodársku reštrukturalizáciu a zabezpečiť prístup k celoživotnému vzdelávaniu; domnieva sa, že iba rovnováha na báze flexiistoty môže zaistiť konkurencieschopný trh práce;

24. zdôrazňuje význam aktívnych, komplexných a inkluzívnych politík v oblasti práce v súčasnom kontexte; je hlboko znepokojený, že viaceré členské štáty aj napriek nárastu miery nezamestnanosti znížili pridelené rozpočtové prostriedky na financovanie aktívnych politík v oblasti práce; žiada členské štáty, aby zvýšili krytie a účinnosť aktívnych politík trhu práce v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi;
25. vyzýva členské štáty, aby zostavili a predstavili plány pracovných miest so špecifickými opatreniami pre tvorbu pracovných miest, najmä pre odvetvia, ktoré Komisia označila za odvetvia s vysokým potenciálom, ako je odvetvie zdravotnej a sociálnej starostlivosti, nízkouhlíkového hospodárstva efektívne využívajúceho zdroje a odvetvia IKT, a to v spolupráci so súkromným sektorom a sociálnymi partnermi a podľa vnútroštátnej praxe; vyzýva členské štáty, aby prostredníctvom týchto plánov pracovných miest podporili vytváranie pracovných príležitostí, najmä pre dlhodobu nezamestnaných, nezamestnaných starších občanov, ženy a ďalšie prioritné skupiny, ktoré sú krízou zvlášť výrazne zasiahnuté, ako sú prisťahovalci a ľudia so zdravotným postihnutím;
26. zdôrazňuje význam programu Erasmus+ a európskeho programu pre vzdelanie, odborné vzdelávanie, mládež, šport a jazyky, ktorý môže byť významným prínosom pre situáciu trhu práce hlavne pre mladých ľudí;
27. zdôrazňuje význam posilnenej spolupráce medzi verejnými službami zamestnanosti s cieľom vyvinutia a zavedenia celoeurópskych systémov učenia založeného na faktoch a zavedenia európskych iniciatív na trhu práce;

Nezamestnanosť mladých ľudí

28. je hlboko znepokojený, že miera nezamestnanosti mládeže je stále veľmi vysoká; konštatuje, že situácia nezamestnaných mladých ľudí je mimoriadne znepokojujúca; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby naliehavo zakročili s cieľom začleniť mladých ľudí do trhu práce; žiada členské štáty, aby uviedli do praxe už dávno dohodnuté **alebo aj nové** opatrenia na boj proti nezamestnanosti mladých ľudí a na zníženie počtu mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), so zreteľom na kvalitatívny aspekt slušne platenej práce pri plnom rešpektovaní kľúčových pracovných noriem;
29. víta skutočnosť, že Rada prijala záruku pre mladých ľudí a že na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí bolo v rámci budúceho VFR vyčlenených 6 miliárd EUR; žiada členské štáty, aby naliehavo zaviedli systém záruk pre mladých a účinne využívali dostupné zdroje so zameraním na osoby, ktoré sa nachádzajú v najťažšej situácii; je však znepokojený skutočnosťou, že niektoré vlády nespřístupnili finančné prostriedky potrebné na tento účel; vyzýva členské štáty, aby zaviedli primeraný systém monitorovania

efektivity zavedených opatrení a využitých finančných zdrojov;

30. s uspokojením konštatuje, že tieto finančné prostriedky sa môžu použiť počas prvých dvoch rokov nasledujúceho finančného rámca; pripomína však, že táto suma nie je *úplne* dostatočná na trvalý boj s nezamestnanosťou mladých ľudí a mala by byť prvou dávkou na riešenie tohto problému; zdôrazňuje, že podľa výpočtov Medzinárodnej organizácie práce je len v eurozóne potrebných 21 miliárd EUR pre uskutočnenie účinného programu pre boj s nezamestnanosťou mladých ľudí, v porovnaní s hospodárskou stratou spôsobenou neúčastou mladých ľudí na trhu práce, ktorá podľa odhadov dosiahla v členských štátoch v roku 2011 približne 153 miliárd EUR, čo zodpovedá 1,2 % HDP EÚ; vyzýva Komisiu, aby záruku pre mladých ľudí urobila svojou prioritou a zvýšila dostupné rozpočtové prostriedky v prisľúbenej priebežnej revízii VFR;
31. vyzýva Komisiu a Radu, aby zabezpečili, že členské štáty podliehajúce postupu pri nadmernom deficite budú mať fiškálny priestor na implementáciu systému záruk pre mladých;
32. víta návrh Komisie na vytvorenie kvalitného rámca pre stáže s cieľom povzbudiť uplatniteľnosť mladých ľudí na trhu práce a ich pracovné podmienky; konštatuje však, že sa nepodarilo požadovať dostatočnú úroveň plátov; vyzýva Komisiu, členské štáty a európskych sociálnych partnerov, aby ambicióznym spôsobom realizovali združenie učňovskej prípravy;

Mobilita pracovnej sily

33. domnieva sa, že vzhľadom na počet zamestnancov, najmä mladých ľudí, ktorí odchádzajú zo svojej krajiny pôvodu a hľadajú pracovné príležitosti v iných členských štátoch, je naliehavo potrebné vypracovať primerané opatrenia; konštatuje, že s cieľom zabezpečiť, aby bola zaručená prenosnosť dôchodkových práv a kontinuita zamestnaneckých dávok aspoň počas troch mesiacov, kým si ich poberateľ hľadá prácu v inom členskom štáte, v súčasnosti prebieha zmena právnych predpisov EÚ; konštatuje, že Rada a Parlament dospeli k dohode o cezhraničnej prenosnosti doplnkových dôchodkových práv;
34. zdôrazňuje význam systému duálneho vzdelávania, ktorý funguje v niektorých členských štátoch; je presvedčený, že duálne vzdelávanie možno zaviesť v mnohých ďalších členských štátoch, ak sa zohľadnia vnútroštátne charakteristiky;
35. víta zámer Komisie ďalej rozvíjať Európsky portál pre pracovnú mobilitu (EURES) tým, že zintenzívni a rozšíri svoje aktivity a najmä podporí mobilitu mládeže; vyzýva na vypracovanie osobitnej stratégie s týmto cieľom spolu s členskými štátmi; takisto však poznamenáva, že mobilita musí ostať dobrovoľná a nesmie obmedzovať snahy o miestne vytváranie pracovných miest a miest odbornej prípravy, aby tak nenarastal problém úniku mozgov, ktorý sa už vyskytol v členských štátoch najviac postihnutých krízou;

Spravodlivejšie daňové systémy

36. konštatuje, že v členských štátoch aj medzi nimi narastá príjmová nerovnosť, a to najmä na juhu EÚ a na jej okraji; ďalej poznamenáva, že v mnohých krajinách sa vplyvom krízy zosilňujú dlhodobé trendy mzdovej polarizácie a segmentácie trhu práce;

37. konštatuje, že MMF nedávno zdôraznil, že existuje priestor na lepšie a progresívnejšie zdanenie, čo by mohlo pomôcť k zníženiu nerovností v EÚ; Zdôrazňuje, že je potrebné odkloniť daňové zaťaženie od oblasti práce k iným formám udržateľného zdanenia, aby bolo možné podporiť rast a tvorbu pracovných miest a zároveň zabezpečiť dodatočný príjem a posilniť legitimitu konsolidačného úsilia;
38. žiada členské štáty, aby podporili opatrenia v prospech vytvárania pracovných miest, ako sú reformy zdaňovania práce, ktoré poskytnú stimuly pre zamestnanosť, podpora dobrovoľnú samostatnú zárobkovú činnosť a pomôžu podnikom v strategických odvetviach;
39. všima si význam znižovania daňového zaťaženia práce, najmä prostredníctvom správne zacieleného dočasného zníženia príspevkov na sociálne zabezpečenie alebo systémov zamestnaneckých dotácií na nových zamestnancov, najmä na *mladých ľudí*, zamestnancov s nízkym príjmom a nízkou kvalifikáciou, dlhodobo nezamestnaných a iné zraniteľné skupiny, pri súčasnom zaistení dlhodobej stability verejných dôchodkových systémov;
40. zdôrazňuje význam prijatia účinných krokov na boj proti nelegálnej práci, nepravnej samostatnej zárobkovej činnosti, daňovým podvodom *a daňovým únikom*, najmä v súčasnom kontexte fiškálnej konsolidácie, s cieľom chrániť zamestnancov a príjmy a udržiavať dôveru verejnosti v spravodlivosť a účinnosť daňových systémov;

Sociálne trendy a udržateľnosť systémov sociálnej ochrany

Potreba znížiť chudobu a sociálne vylúčenie

41. je znepokojený nárastom chudoby vo všetkých vekových skupinách; konštatuje, že chudoba a sociálne vylúčenie osôb vo veku 18 – 64 rokov sa v posledných rokoch výrazne zvýšili v dvoch tretinách členských štátov, a to najmä v dôsledku zvýšenia počtu domácností bez práce alebo s nízkou intenzitou práce a miery chudoby zamestnaných ľudí; konštatuje, že riziko chudoby a sociálneho vylúčenia bolo v roku 2012 oveľa vyššie (48,8 %) u štátnych príslušníkov tretích krajín (vo veku 18 – 64 rokov) ako u štátnych príslušníkov EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby naliehavo prijali kroky na dosiahnutie cieľa stratégie EÚ 2020 týkajúceho sa chudoby a sociálneho vylúčenia; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty na okamžité prijatie krokov v boji proti chudobe detí vzhľadom na to, že v roku 2011 až 27 % detí do 18 rokov bolo vystavených riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia. vyzýva Komisiu, aby vydala odporúčania, najmä pre členské štáty s najväčším podielom osôb mladších ako 18 rokov, ktoré sú ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením;
42. víta, že v RPR na rok 2014 je uznaná potreba riešiť sociálne dôsledky krízy a zaistiť finančnú udržateľnosť sociálnej ochrany; vyzýva členské štáty, aby posilnili záchranné siete, zaistili účinnosť systémov sociálneho zabezpečenia a investovali do preventívnych opatrení;
43. víta Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby, ktorý bude pomáhať naplňať základné potreby ľudí najviac postihnutých chudobou; vyzýva členské štáty, aby príslušné

finančné prostriedky využívali riadne a zamerali ich na tých najchudobnejších;

Udržateľné dôchodky

44. berie na vedomie návrh odporúčania pre jednotlivé krajiny týkajúci sa dôchodkových reforiem mnohých členských štátov; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že odporúčania Komisie v zelenej a bielej knihe o dôchodkoch boli vypracované bez toho, aby sa zohľadnili odporúčania Parlamentu; zdôrazňuje, že dôchodkové reformy si vyžadujú národnú politickú a sociálnu súdržnosť a že sa o nich musí rokovať so sociálnymi partnermi, aby boli úspešné;
45. zdôrazňuje, že potrebné dôkladné reformy systémov dôchodkového zabezpečenia by sa mali navrhnúť, nastaviť a zaviesť v členských štátoch tak, aby bola zabezpečená ich udržateľnosť bez ohrozenia primeranej výšky dôchodkov v plnom súlade s hospodárskymi a sociálnymi prioritami stratégie EÚ 2020;
46. zdôrazňuje potrebu uskutočnenia nevyhnutných reforiem s cieľom zabezpečiť udržateľnosť systémov dôchodkového zabezpečenia; domnieva sa, že na úspešné zvýšenie skutočného veku odchodu do dôchodku treba, aby boli reformy systémov dôchodkového zabezpečenia sprevádzané politikami, ktoré obmedzujú prístup k systémom predčasného odchodu do dôchodku a iným spôsobom predčasného odchodu, rozvíjajú možnosti zamestnávania starších zamestnancov a prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, zavádzajú daňové zvýhodnenia poskytujúce stimuly na dlhšie zotrvanie v práci a podporujú aktívne a zdravé starnutie; upozorňuje na zrýchlenie tlaku demografického vývoja na vnútroštátne rozpočty a dôchodkové systémy v súčasnej situácii, keď do dôchodku odchádzajú prví príslušníci generácie tzv. baby boomu; berie na vedomie rozdielny pokrok a úroveň ambícií v jednotlivých členských štátoch pri zostavovaní a vykonávaní štrukturálnych reforiem zameraných na zvýšenie zamestnanosti, postupnom rušení systémov predčasného odchodu do dôchodku a pri posudzovaní potreby, a to na úrovni členských štátov a spolu so sociálnymi partnermi, zaistiť udržateľnosť zákonom stanoveného a skutočného veku odchodu do dôchodku vzhľadom na zvyšovanie priemernej dĺžky života; zdôrazňuje, že členské štáty, ktoré nevykonajú postupné reformy teraz, sa neskôr môžu ocitnúť v situácii, v ktorej budú musieť reformy vykonať šokovým spôsobom a so značnými sociálnymi dôsledkami;
47. je znepokojený rizikom nedostatočných dôchodkov pre generáciu mladých Európanov, ktorí sú v súčasnosti nezamestnaní alebo pracujú na neistých pracovných miestach a ktorí budú odchádzať do dôchodku v ešte vyššom veku a s dlhším obdobím na výpočet dôchodku;

Európske sociálne stabilizátory

48. konštatuje, že politika sociálneho zabezpečenia, najmä dávky v nezamestnanosti, podpora minimálneho príjmu a progresívne zdaňovanie, zo začiatku pomáhali obmedzovať prehlbovanie recesie a stabilizovať trhy práce a spotrebu; zdôrazňuje však, že kapacita týchto kľúčových hospodárskych a sociálnych stabilizátorov sa znepokojivo znížila v tých členských štátoch, v ktorých sú tieto stabilizátory najpotrebnejšie; poznamenáva, že príjmy domácností a domáci dopyt sú v dôsledku toho slabšie chránené;

49. domnieva sa, že zavedené systémy bonusov a malusov prinášajú výhody všetkým zapojeným stranám;
50. zdôrazňuje, že sociálna politika a sociálne normy sú z dôvodu požiadaviek fiškálnej konsolidácie v niektorých prípadoch využívané ako vyrovnávacie faktory; vyzýva Komisiu, aby zhodnotila dôsledky tejto praxe pre sociálne štáty a občanov; vyzýva členské štáty, aby zlepšili primeranosť a účinnosť systémov sociálnej ochrany a aby zabezpečili, že budú naďalej pôsobiť ako tlmiaci prvok proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu;
51. zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia uznala význam opatrovateľov, a to ako v poskytovaní starostlivosti, tak pre ekonomiku a spoločnosť ako celok, pretože ich záujmy sa v politikách, ktoré na nich majú vplyv, málokedy zohľadňujú ucelene a plošne;
52. domnieva sa, že finančné prostriedky EÚ by mohli prispieť k budovaniu kapacít, pokiaľ ide o poskytovanie podpory opatrovateľom (ako je emocionálna podpora, výmeny a poskytovanie informácií) a presadzovanie a že by mohli podporiť aj výmenu informácií, výskum a vytváranie sietí. Je tiež presvedčený, že by bolo možné zväziť prijatie legislatívnych opatrení, napríklad smernicu o dovolenke pre opatrovateľov, a to so zreteľom na vnútroštátne právomoci a zásady solidarity;
53. vzhľadom na demografické zmeny zdôrazňuje blížiacu sa potrebu kvalifikovaných opatrovateľov a potrebu zabezpečenia odbornej prípravy a vzdelávania budúcich opatrovateľov, aby sa tak predišlo zrúteniu celého sociálneho systému; takisto sa domnieva, že je dôležité poskytnúť maximálnu podporu opatrovateľom (predovšetkým dobrovoľným), ktorých práca nie je dostatočne ocenená;
54. zdôrazňuje význam hospicov a paliatívnych služieb v prípadoch dlhodobej starostlivosti; poukazuje na to, že opatrovatelia a používatelia mobilných paliatívnych služieb, ktoré sú multiprofesné, pružné a vyznačujú sa spoluprácou s inými odbornými odvetvami, majú potenciál vyplniť závažné medzery v systémoch dlhodobej starostlivosti;

Potreba posilniť demokratickú legitimitu a sociálny dialóg

55. zdôrazňuje, že všetky reformy trhu práce by sa mali zakladať na posilnenej koordinácii sociálneho dialógu;
56. zdôrazňuje, ako potvrdila aj trojka, že pre úspech akýchkoľvek reforiem má zásadný význam vysokokvalitná účasť sociálnych partnerov v silnom sociálnom dialógu, a to aj na vnútroštátnej úrovni, a najmä pri reformách HMÚ by sa mala posilniť úloha sociálnych partnerov v novom procese správy ekonomických záležitostí, najmä v procese európskeho semestra; víta návrh Komisie na plnšie zapojenie sociálnych partnerov do procesu európskeho semestra, okrem iného v rámci výboru pre sociálny dialóg ešte pred každoročným prijatím ročného prieskumu rastu;
57. vyzýva Európsku radu a členské štáty, aby zabezpečili riadne zapojenie národných a regionálnych parlamentov, sociálnych partnerov, verejných orgánov a občianskej spoločnosti do uplatňovania a kontroly politického usmernenia na základe stratégie Európa 2020 a procesu správy ekonomických záležitostí s cieľom zabezpečiť

zodpovednosť za ne; vyzýva Európsku radu a Komisiu, aby účinnejšie začlenili monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľov stratégie Európa 2020 v oblasti zamestnávania, sociálnych otázok a vzdelávania do európskeho semestra 2014;

58. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

PRÍLOHA K NÁVRHU UZNESENIA: OSOBITNÉ ODPORÚČANIA, KTORÉ MÁ PRIJAŤ EURÓPSKA RADA V POLITICKOM USMERNENÍ

Odporúčanie č. 1: sociálne ukazovatele

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijať Európska rada na základe RPR, by malo byť:

víta skutočnosť, že návrh spoločnej správy o zamestnanosti priložený k ročnému prieskumu rastu (RPR) tohto roku po prvýkrát obsahuje porovnávací prehľad politiky zamestnanosti a sociálnej politiky, ktorý pomôže posilniť monitorovanie rozvoja zamestnanosti a sociálnej politiky ako súčasť makroekonomického dohľadu v rámci európskeho semestra; domnieva sa, že by to malo mať vplyv na usmernenia politiky v rámci európskeho semestra s cieľom posilniť sociálny rozmer hospodárskej a menovej únie, ktoré je nielen žiaduce, ale aj nevyhnutné na riešenie krízy a predchádzanie závažným sociálno-ekonomickým rozdielom v rámci eurozóny, a tým na posilnenie jej udržateľnosti;

vyjadruje hlboké znepokojenie nad obmedzenou úlohou Európskeho parlamentu v rámci európskeho semestra; vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia a Rada dosiahli len malý pokrok v posilnení demokratickej kontroly usmernení hospodárskej politiky; nazdáva sa, že na základe existujúcich zmlúv článok 136 ZFEÚ umožňuje Rade prijímať v rámci európskeho semestra na odporúčanie Komisie a s hlasom i jedného členského štátu, ktorého menou je euro, záväzné hospodársko-politické usmernenia pre štáty eurozóny; zdôrazňuje, že stimulačný mechanizmus by upevnil záväzný charakter koordinácie hospodárskej politiky; požaduje, aby sa Európsky parlament v rámci medziinštitucionálnej dohody zapojil do vypracúvania návrhov a schvaľovania prieskumu ročného rastu a usmernení pre hospodársku politiku a zamestnanosti;

konštatuje, že tieto ukazovatele na rozdiel od porovnávacieho prehľadu postupu pri makroekonomických nerovnováhach nie sú záväzné; žiada Komisiu a členské štáty, aby túto situáciu zhodnotili so zreteľom na narastajúce nerovnováhy v sociálnej oblasti a v oblasti zamestnanosti v EÚ;

považuje za poľutovaniahodné, že ukazovatele zamestnanosti a sociálne ukazovatele navrhnuté Komisiou nepokrývajú situáciu členských štátov v sociálnej oblasti a v oblasti zamestnanosti dostatočne komplexne; požaduje, aby sa do porovnávacieho prehľadu zahrnuli ďalšie ukazovatele, ktoré sa týkajú najmä miery chudoby detí, prístupu k zdravotnej starostlivosti a bezdomovstva, a index dôstojnej práce, aby bolo možné riadne posúdiť sociálnu situáciu v členských štátoch; tieto ukazovatele by sa mali po konzultácii s Parlamentom pravidelne revidovať; keďže chýbajú opatrenia zaisťujúce, aby Európska rada pred každoročným prijatím priorít navrhnutých Komisiou v ročnom prieskume rastu rešpektovala pozíciu Európskeho parlamentu;

Odporúčanie č. 2: Odporúčanie č. 2: Euroskupina na úrovni ministrov práce a sociálnych vecí

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má

prijat' Európska rada na základe RPR, by malo byť:

Zdôrazňuje, že vždy, keď je to potrebné, je nutné pred konaním samitu eurozóny usporiadať schôdzu ministrov pre zamestnanosť a sociálne veci Euroskupiny. Rovnako dôležitú úlohu zohrávajú aj spoločné schôdze, ktorých cieľom je prijatie zosúladeného stanoviska Rady EPSCO a Rady ECOFIN, aby bolo zabezpečené, že obavy týkajúce sa zamestnanosti a sociálnej oblasti budú v diskusiách a pri rozhodovaní orgánov eurozóny riešené komplexnejším spôsobom, a s cieľom prispieť k stretnutiam hláv štátov a predsedov vlád eurozóny;

Odporúčanie č. 3: Pakt o zvýšení investícií a produktivity v EÚ

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijat' Európska rada na základe RPR, by malo byť:

poukazuje na to, že aj keď štrukturálne reformy môžu priniesť výsledky v strednodobom až dlhodobom horizonte, potreba stimulovať vnútorný dopyt EÚ velí, aby Komisia a Rada posilnili investície s cieľom udržať rast a kvalitné pracovné miesta v krátkodobom horizonte a zvýšiť potenciál v strednodobom horizonte; konštatuje, že hlavné ciele už boli stanovené v stratégii Európa 2020 a v Pakte pre rast a zamestnanosť odsúhlasenom v júni 2012, ale je nutné posilniť financovanie; nabáda členské štáty, aby preto vytvorili investičný balík s cieľom výrazne zlepšiť hospodársku situáciu v krátkodobom horizonte a stav na trhoch práce v členských štátoch, ako bolo uvedené v uznesení Parlamentu z 11. septembra 2013 o riešení problému nezamestnanosti mládeže: možné východiská (2013/2045(INI));

víta skutočnosť, že v RPR na rok 2014 Komisia žiada členské štáty, aby chránili a podporovali dlhodobé investície do vzdelávania, výskumu a inovácií, energetiky a do ochrany klímy; domnieva sa však, že to nepostačuje na to, aby členské štáty s už aj tak obmedzenými rozpočtami mohli dosiahnuť tento cieľ;

vyzýva Komisiu, aby vytvorila plán, ktorým by týmto členským štátom pomohla urobiť potrebné produktívne investície, napríklad do vzdelávania a výskumu a vývoja, pretože tieto odvetvia majú veľký potenciál vytvárať rast a pracovné miesta;

Odporúčanie č. 4: Kvalitné pracovné miesta a dôstojné mzdy ako nástroj zvyšovania produktivity

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijat' Európska rada na základe RPR, by malo byť:

Jednotkové náklady práce, výrobné náklady a ziskové rozpätia

Vyzýva na vytvorenie prispôsobivejších a dynamickejších trhov práce, ktoré sa dokážu prispôsobiť rušivým vplyvom v hospodárskom prostredí bez prepúšťania a nadmerných úprav miezd; pripomína, že kúpna sila mnohých pracovníkov z EÚ bola vážne narušená, znížili sa príjmy domácností a došlo k potlačeniu vnútorného dopytu, čím sa ešte viac podporila nezamestnanosť a sociálne vylúčenie, najmä v krajinách, ktoré sú najviac zasiahnuté krízou; poukazuje na to, že znižovanie pracovných nákladov, ktoré sa priamo premieta do miezd, nemôže byť jedinou stratégiou pre opätovné zabezpečenie konkurencieschopnosti; konštatuje, že v oznámení o ročnom prieskume rastu za rok 2014 sa zdôrazňuje, že centrálné situované krajiny s nevyhnutným manévrovacím priestorom by mohli zvýšiť mzdy ako jeden zo spôsobov zvýšenia výdavkov, a vyzýva, aby odporúčania boli dostatočne ambiciózne s

cieľom podporiť vyvázenejšiu rast a tvorbu pracovných miest v eurozóne;

Dôstojné mzdy

Komisia by mala navrhnúť opatrenia na riešenie nerovností a zaručenie dôstojných miezd. Vyzýva členské štáty, aby bojovali proti chudobe zamestnaných ľudí presadzovaním politiky trhu práce zameranej na zabezpečenie takých miezd, ktoré pracujúcim zaručia dôstojný život, čo je dôležité nielen pre sociálnu súdržnosť a spravodlivosť v spoločnosti, ale aj na udržanie silného hospodárstva.

Kvalita pracovných miest

Odporúča klásť väčší dôraz na odporúčanie Komisie pre jednotlivé krajiny na rok 2014 v oblasti kvality pracovných miest, ktorá má v hospodárstve náročnom na znalosti zásadný význam pre podporu vysokej produktivity práce a rýchlych inovácií prostredníctvom zručnej, prispôsobivej a motivovanej pracovnej sily s dôstojnými normami bezpečnosti a ochrany zdravia, s pocitom istoty a s primeraným pracovným časom. Politické usmernenia by mali byť zamerané najmä na prístup zamestnancov k základnému súboru pracovných práv zakotvených v zmluvách bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy členských štátov.

Bojovať proti existencii a šíreniu neistých pracovných podmienok a falošnej samostatnej zárobkovej činnosti a zabezpečiť, aby ľudia so zmluvami s dočasným alebo čiastočným úväzkom alebo samostatne zárobkovo činné osoby mali primerané sociálne zabezpečenie a prístup k odbornej príprave.

Zabezpečiť účinné presadzovanie smernice, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani.

Odporúčanie č. 5: Reformy na zvýšenie kvality účasti na trhu práce

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijať Európska rada na základe RPR, by malo byť:

Vnútroštátne plány všeobecnej zamestnanosti a zamestnanosti mládeže

Komisia by v odporúčaní pre jednotlivé krajiny na rok 2014 mala zaviesť povinné predkladanie vnútroštátnych plánov všeobecnej zamestnanosti a zamestnanosti mládeže.

Komisia by do odporúčaní pre jednotlivé krajiny na základe ročného prieskumu rastu na rok 2014 mala zahrnúť kvalitu pracovných miest, odbornú prípravu, prístup k celoživotnému vzdelávaniu, základné práva zamestnancov, podporu mobility na trhu práce a samostatnú zárobkovú činnosť prostredníctvom zvýšenia bezpečnosti zamestnancov.

Reformy trhu práce a aktívne politiky v oblasti práce

Reformy trhu práce by mali byť zamerané na zvýšenie produktivity práce a efektivity

v záujme zvýšenia konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ a umožnenia udržateľného rastu a vytvárania pracovných miest pri prísnom dodržiavaní európskeho aquis v sociálnej oblasti a jeho zásad; reformy na trhu práce by sa mali vykonávať takým spôsobom, aby podporovali kvalitu pracovných miest.

Štrukturálne reformy trhu práce by mali zaviesť vnútornú pružnosť s cieľom zachovať zamestnanosť v čase hospodárskeho poklesu a zabezpečiť kvalitu pracovných miest, istoty pri prechode medzi zamestnaniami, systémy dávok v nezamestnanosti založené na aktivačných požiadavkách a prepojené s reintegračnými politikami, ktoré zachovávajú stimuly pre prácu a zároveň zabezpečujú dôstojný príjem, zmluvné dojednania s cieľom bojovať proti segmentácii trhu práce, ako aj predvídať hospodársku reštrukturalizáciu a zabezpečiť prístup k celoživotnému vzdelávaniu.

Riešenie otázky nezodpovedajúcej kvalifikácie

Lepšie monitorovanie potrieb v oblasti kvalifikácie v konkrétnych odvetviach a/alebo regiónoch a urýchlená náprava situácie nezodpovedajúcej kvalifikácie.

Komisia a členské štáty by mali spolupracovať na vypracovaní prehľadu kvalifikácií EÚ s cieľom poskytnúť komplexný pohľad na potreby kvalifikácií v EÚ.

Posilniť spoluprácu a synergie medzi odvetviami vzdelávania a odbornej prípravy a podnikmi s cieľom plánovať potreby v oblasti kvalifikácie a prispôbiť vzdelávanie a odbornú prípravu potrebám trhu práce s cieľom vybaviť pracovnú silu potrebnými zručnosťami a uľahčiť prechod od vzdelávania a odbornej prípravy k práci, kľúčovú úlohu by tu mohli zohrávať duálne vzdelávacie systémy.

Podporovať prístup všetkých vekových skupín k celoživotnému vzdelávaniu, a to nielen prostredníctvom formálneho vzdelávania, ale aj prostredníctvom rozvoja neformálneho a informálneho vzdelávania.

Vytvoriť validačný systém neformálneho vzdelávania a informálneho učenia do roku 2015 prepojený s európskym kvalifikačným rámcom.

Nezamestnanosť mladých ľudí

Žiada, aby sa prijal európsky pakt pre zamestnanosť mládeže, ktorým sa uvedú do praxe už dávno dohodnuté opatrenia a vymedzia sa nové zdroje a opatrenia na boj proti nezamestnanosti mladých ľudí na zníženie počtu mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), so zreteľom na kvalitatívny aspekt dôstojnej práce pri plnom rešpektovaní kľúčových pracovných noriem.

Členské štáty by mali bezodkladne zaviesť systém záruk pre mladých a využívať dostupné zdroje účinným spôsobom, zameraním aktivít na osoby, ktoré sa nachádzajú v najťažšej situácii.

Vyzýva Komisiu, aby zo záruky pre mladých ľudí urobila prioritu a zvýšila dostupné rozpočtové prostriedky v prislúbenej priebežnej revízii VFR.

Komisia a Rada by mali zväžiť možnosť, aby mali členské štáty podliehajúce postupu pri nadmernom deficite fiškálny priestor na využitie týchto opatrení, najmä prostredníctvom dočasného vyňatia opatrení členských štátov v oblasti spolufinancovania na boj proti nezamestnanosti mládeže z výpočtu nadmerného deficitu.

Komisia by mala navrhnúť kvalitný rámec pre stáže zahŕňajúci okrem iného kritériá pre výsledky vzdelávania a vhodnú prácu; vyzýva Komisiu, členské štáty a európskych sociálnych partnerov, aby ambicióznym spôsobom realizovali združenie učňovskej prípravy.

Seniori a dlhodobo nezamestnaní

Členské štáty by mali vytvoriť možnosti zamestnávania starších zamestnancov, zaručiť prístup k celoživotnému vzdelávaniu, zaviesť daňové zvýhodnenia poskytujúce stimuly na dlhšie zotrvanie v práci a podporovať aktívne a zdravé starnutie.

Dlhodobo nezamestnané osoby by sa mali podporovať prostredníctvom vytvárania pracovných miest a integrovaných prístupov k aktívnemu začleňovaniu vrátane pozitívnych aktivačných stimulov, napr. personalizovaného poradenstva a programov zameraných na uľahčovanie prechodu od sociálnej podpory na trh práce, primeraného systému dávok a prístupu ku kvalitným službám s cieľom podporovať ich opätovné zapojenie sa do trhu práce a prístup ku kvalitným pracovným miestam.

Ženy

Komisia by mala klásť väčší dôraz na výrazné zvýšenie účasti žien na trhu práce, ktoré je kľúčové na dosiahnutie hlavného cieľa stratégie Európa 2020 v oblasti miery zamestnanosti; vyzýva na prijatie opatrení, ako sú cenovo dostupná starostlivosť a starostlivosť o deti, primerané systémy materských, otcovských a rodičovských dovolení a pružný pracovný čas a miesto práce.

Členské štáty by mali dodržiavať a podporovať rodovú rovnosť ako súčasť svojich vnútroštátnych politík a svojich národných programov reforiem.

Ostatné prioritné skupiny

Členské štáty by do svojich národných programov reforiem mali zahrnúť kľúčové opatrenia v oblasti zamestnanosti a sociálneho začlenenia prijaté v európskej stratégii pre osoby so zdravotným postihnutím. Vyzýva Európsku komisiu, aby tieto opatrenia zahrnula do svojich odporúčaní pre jednotlivé krajiny na rok 2014.

Vyzýva na zahrnutie začlenenia menšín medzi priority ročného prieskumu rastu na rok 2014, keďže ich účasť na trhu práce má kľúčový význam na dosiahnutie hlavného cieľa stratégie Európa 2020 v oblasti miery zamestnanosti; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby riešili nízku mieru účasti príslušníkov menšín (napr. Rómov) na trhu práce.

Odporúčanie č. 6: Posilnenie dobrovoľnej pracovnej mobility

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré

má prijať Európska rada na základe RPR, by malo byť:

domnieva sa, že vzhľadom na počet zamestnancov, najmä mladých ľudí, ktorí odchádzajú zo svojej krajiny pôvodu a hľadajú pracovné príležitosti v iných členských štátoch, je naliehavo potrebné vypracovať primerané opatrenia. Aby bola zaručená prenosnosť dôchodkových práv a kontinuita zamestnaneckých dávok aspoň počas troch mesiacov, kým si ich poberateľ hľadá prácu v inom členskom štáte, v súčasnosti prebieha zmena právnych predpisov EÚ. Rada a Parlament dospeli k dohode o cezhraničnej prenosnosti doplnkových dôchodkových práv;

Odporúčanie č. 7: Na ceste k spravodlivejším daňovým systémom

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijať Európska rada na základe RPR, by malo byť:

konštatuje, že MMF nedávno zdôraznil, že existuje priestor na lepšie a progresívnejšie zdanenie, čo by mohlo pomôcť k zníženiu nerovností v EÚ; Zdôrazňuje, že je potrebné odkloniť daňové zaťaženie od oblasti práce k iným formám udržateľného zdanenia, aby bolo možné podporiť rast a tvorbu pracovných miest a zároveň zabezpečiť dodatočný príjem a posilniť legitimitu konsolidačného úsilia;

Odporúčanie č. 8: Je nutné obmedziť chudobu a sociálne vylúčenie

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijať Európska rada na základe RPR, by malo byť:

Členské štáty by mali posilniť záchranné siete, zaistiť účinnosť systémov sociálneho zabezpečenia a investovať do preventívnych opatrení.

Naliehavo vyzýva Komisiu, aby zohľadnila vplyv programov hospodárskych úprav na pokrok v oblasti dosiahnutia hlavných cieľov stratégie Európa 2020 v tých členských štátoch, ktoré majú finančné ťažkosti, a schválila úpravy zamerané na zladenie programov úprav s cieľmi stratégie Európa 2020.

Odporúčanie č. 9: Udržateľné dôchodky

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijať Európska rada na základe RPR, by malo byť:

zdôrazňuje, že je potrebné vykonať nevyhnutné reformy, ktoré zaistia udržateľnosť dôchodkových systémov, je presvedčený, že v záujme úspešného zvýšenia skutočného veku odchodu do dôchodku musia byť reformy dôchodkových systémov sprevádzané politikami, ktoré obmedzia prístup k režimom predčasného odchodu do dôchodku a ďalšie možnosti predčasného odchodu z trhu práce, vytvoria pre starších pracovníkov pracovné príležitosti, zaručia prístup k celoživotnému vzdelávaniu, zavedú politiky daňových zvýhodnení so stimulmi pre dlhšie zotrvanie v pracovnom procese a podporia aktívne a zdravé starnutie;

upozorňuje na zrýchlenie tlaku demografického vývoja na vnútroštátne rozpočty

a dôchodkové systémy v súčasnej situácii, keď do dôchodku odchádzajú prví príslušníci generácie tzv. baby boomu; berie na vedomie rozdielny pokrok a úroveň ambícií v jednotlivých členských štátoch pri zostavovaní a vykonávaní štrukturálnych reforiem zameraných na zvýšenie zamestnanosti, postupné rušenie systémov predčasného odchodu do dôchodku a pri posudzovaní, na úrovni členských štátov a spolu so sociálnymi partnermi, potreby zaistiť udržateľnosť zákonom stanoveného a skutočného veku odchodu do dôchodku vzhľadom na zvyšovanie priemernej dĺžky života v zdraví; zdôrazňuje, že členské štáty, ktoré nevykonávajú postupné reformy teraz, sa neskôr môžu ocitnúť v situácii, v ktorej budú musieť reformy vykonať spôsobom, ktorý bude predstavovať šok, a so značnými sociálnymi dôsledkami;

Odporúčanie č. 10: Európske sociálne stabilizátory

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijať Európska rada na základe RPR, by malo byť:

Konštatuje, že politika sociálneho zabezpečenia, najmä dávky v nezamestnanosti, podpora minimálneho príjmu a progresívne zdaňovanie zo začiatku pomáhali obmedzovať prehlbovanie recesie a stabilizovať trhy práce a spotrebu; zdôrazňuje však, že kapacita týchto kľúčových hospodárskych a sociálnych stabilizátorov sa znepokojivo znížila v tých členských štátoch, v ktorých sú tieto stabilizátory najpotrebnejšie; poznamenáva, že príjmy domácností a domáci dopyt sú v dôsledku toho slabšie chránené;

zdôrazňuje, že sociálna politika a sociálne normy sú z dôvodu požiadaviek fiškálnej konsolidácie v niektorých prípadoch využívané ako vyrovnávacie faktory; vyzýva Komisiu, aby zhodnotila dôsledky tejto praxe pre sociálne štáty a občanov; vyzýva členské štáty, aby zlepšili primeranosť a účinnosť systémov sociálnej ochrany a aby zabezpečili, že budú naďalej pôsobiť ako tlmiaci prvok proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu;

Odporúčanie č. 11: Potreba posilniť demokratickú legitímnosť sociálneho dialógu

Európsky parlament sa domnieva, že cieľom každoročného politického usmernenia, ktoré má prijať Európska rada na základe RPR, by malo byť:

Všetky reformy trhu práce by sa mali zakladať na posilnenej koordinácii sociálneho dialógu;

Pre úspech akýchkoľvek reforiem má zásadný význam kvalitná účasť sociálnych partnerov v silnom sociálnom dialógu, a to aj na vnútroštátnej úrovni, a najmä pri reformách HMÚ by sa mala posilniť úloha sociálnych partnerov v novom procese správy ekonomických záležitostí, najmä v procese európskeho semestra.

Realizovať návrh Komisie na silnejšie zapojenie sociálnych partnerov do procesu európskeho semestra okrem iného v rámci výboru pre sociálny dialóg ešte pred každoročným prijatím ročného prieskumu rastu.

Európska rada a členské štáty by mali zabezpečiť riadne zapojenie národných a regionálnych parlamentov, sociálnych partnerov, verejných orgánov a občianskej spoločnosti do uplatňovania a kontroly politického usmernenia na základe stratégie Európa 2020 a procesu

správy ekonomických záležitostí s cieľom zabezpečiť zodpovednosť za ne.

Európska rada a Komisia by mali účinnejšie začleniť monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľov stratégie Európa 2020 v oblasti zamestnávania, sociálnych otázok a vzdelávania do európskeho semestra 2014.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	23.1.2014
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 32 - : 5 0 : 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Phil Bennion, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Konstantinos Poupakis, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Gabriele Stauner, Jutta Steinruck, Ruža Tomašić
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Philippe De Backer, Kinga Göncz, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Martin Kastler, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Santiago Fisas Ayxela, Kent Johansson, Guido Milana, María Muñoz De Urquiza